

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce: **A. H.**, proti žalovanému: **Nejvyšší správní soud**, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2015, č. j. 2 As 245/2015 – 52, o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Plzni vznesené žalobcem,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Plzni JUDr. Václav Roučka, JUDr. Petr Kuchynka a Mgr. Jaroslav Škopek **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 225/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Přípisem ze dne 2. 2. 2016 byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen spis Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“) sp. zn. 30 A 225/2015 za účelem rozhodnutí o žalobcem vznesené námitce podjatosti soudců krajského soudu JUDr. Václava Roučky, JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka.

[2] Žalobce odůvodnil námitku podjatosti tím, že v řízení před krajským soudem brojil proti v záhlaví označenému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „napadené rozhodnutí“), podle něhož byl žalovanou stranou senát složený ze shora jmenovaných soudců krajského soudu, tedy senát, který má nyní přezkoumávat usnesení, jehož byl sám účasten. Žalobce měl za to, že je ve věci dán střet zájmů, a proto by se měl dotčený senát krajského soudu sám vyloučit z rozhodování a projednávání věci. Jelikož tak senát neučinil, uplatnil žalobce námitku podjatosti jmenovaných soudců krajského soudu pro nevhodné jednání ve věci sp. zn. 30 A 225/2015 a zjevné ignorování práva a dobrých mravů. Žalobce rovněž konstatoval, že již nemá důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování příslušného senátu krajského soudu.

[3] Námitkou dotčení soudci učinili dne 2. 2. 2016 písemné prohlášení (založené na č. l. 9 spisu krajského soudu), v němž konstatovali, že jim není známa žádná skutečnost, pro kterou by se zřetelem k předmětné věci nebo k účastníkům řízení měl být dán důvod pro pochybnosti o jejich nepodjatosti.

[4] Podle § 8 s. ř. s. soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že je mu z jeho rozhodovací činnosti známo, že žalobce podává opakované žaloby a další podání směřující proti aktům rozhodovací činnosti soudů. Stěžovatel „správními žalobami“ pravidelně brojí proti rozhodnutím soudů vydaným zejména ve správním soudnictví. Poté, co krajský soud takové žaloby usnesením pro nedostatek pravomoci odmítne, stěžovatel buď daná usnesení napadne další žalobou, nebo proti nim podá kasační stížnost. Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalobce v těchto věcech buď odmítne, anebo řízení o ní zastaví pro nezaplacení soudního poplatku (poté, co žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků zamítne s odůvodněním, že se v daných věcech jedná o zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.). Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pak žalobce napadá dalšími „správními žalobami“ či „námitkami zmatečnosti“, čímž se v konečném důsledku vytváří jakýsi bludný kruh, v němž se již dávno ztratila podstata věci, o níž se žalobce původně soudil (viz k tomu např. řízení vedená u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 291/2015, 2 As 136/2015, 1 As 5/2015, 6 As 261/2014, 6 As 251/2014, 3 As 179/2014 a desítky dalších).

[6] V nyní posuzované věci je proto jen obtížně dohledatelné skutečné jádro sporu. Pro účely rozhodování o vznesené námitce podjatosti však postačuje připomenout, že námitkou dotčení soudci krajského soudu rozhodli usnesením ze dne 31. 8. 2015, č. j. 30 A 104/2015 – 35, o odmítnutí žalobcovy žaloby proti celkem deseti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu, a to pro nedostatek pravomoci rozhodovat o žalobách proti rozhodnutím vydaným v soudních řízeních [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Proti usnesení krajského soudu č. j. 30 A 104/2015 – 35 žalobce brojil kasační stížností, přičemž řízení o ní Nejvyšší správní soud zastavil napadeným rozhodnutím, a to z důvodu nezaplacení soudního poplatku. Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce podáním, označeným jako „Námitka zmatečnosti“, které zaslal krajskému soudu. Vzhledem k tomu, že žalobce ve svém naposledy jmenovaném podání navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí, vyhodnotil krajský soud toto podání jako žalobu proti rozhodnutí a poučil žalobce o složení senátu, jakož i o možnosti namítnout podjatost soudců. Následně žalobce uplatnil námitku podjatosti, o níž právě rozhoduje Nejvyšší správní soud.

[7] Na základě obsahu podání žalobce, jímž byla námitka podjatosti vznesena, při přihlédnutí ke shrnuté posloupnosti soudních řízení, Nejvyšší správní soud naznal, že má žalobce za to, že k vyloučení soudců krajského soudu by mělo dojít z důvodu, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení, popřípadě pro jejich vztah k účastníkům řízení.

[8] Významem slovního spojení *v předchozím soudním řízení* ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 – 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), v němž dospěl k závěru, že podíl soudce na

pokračování

rozhodování v předchozím soudním řízení, který zakládá jeho vyloučení, se týká rozhodování stejné věci u nižšího stupně, nikoli jiné soudní věci, byť by se týkala týchž účastníků. Usnesením ze dne 2. 9. 2004, č. j. Nao 13/2004 – 54, publ. pod č. 433/2005 Sb. NSS, dále rozvinul, že pojem předchozího soudního řízení je nutno vykládat materiálně, tedy s ohledem na konkrétní a přímou souvztažnost a věcnou souvislost dotčených řízení. Poukázal lze také na závěry usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2006, č. j. Nao 7/2006 – 121, podle něhož je namístě vyloučit soudce i tehdy, pokud se na projednávání a rozhodování věci podílel nepřímou, a to tak, že v jiné věci týchž účastníků rozhodoval o v zásadě shodné stěžejní námitce a shodném předmětu sporu, přičemž jeho rozhodnutí bylo jedním z podkladů pro odůvodnění napadeného rozsudku, neboť v takovém případě spolu obě řízení značným způsobem souvisí (shodně např. usnesení ze dne 3. 12. 2014, č. j. Nao 445/2014 – 45).

[9] Při rozhodování o žalobcem vznesené námitce podjatosti je třeba zvláště zohlednit specifika soudních řízení, která žalobce iniciuje před krajskými soudy i před Nejvyšším správním soudem. V řízení vedeném před krajským soudem pod sp. zn. 30 A 104/2015 učinil žalobce předmětem soudního přezkumu správnost a zákonnost několika rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jimiž bylo rozhodováno o tvrzené podjatosti soudců ve správním soudnictví. Předmět následného řízení o kasační stížnosti byl omezen toliko na otázku, zda krajský soud postupoval správně, když stěžovatelovu „správní žalobu“ odmítl pro nedostatek pravomoci, zatímco předmětem na to navazujícího, nyní probíhajícího řízení před krajským soudem, vyvolaného „námitkou zmatečnosti“, má být posouzení postupu Nejvyššího správního soudu, který ukončil kasační přezkum zastavením řízení pro nezaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Procesní postup žalobce, který svými podáními neustále napadá jedno soudní rozhodnutí za druhým, nejenže vede ke ztrátě původní podstaty věci, ale má za následek i to, že každý další takto uměle vyvolaný soudní spor vytváří jakési „řízení samo pro sebe“. Tato řízení spolu věcně nesouvisí, neboť se jejich předměty vždy odlišují, když postatou přezkumu má být pokaždé jiné tvrzené procesní pochybení krajského či Nejvyššího správního soudu, někdy i v závislosti na tom, na jakých důvodech soud své rozhodnutí založil. Žalobce byl přitom správními soudy opakovaně poučen, že ve správním soudnictví nemůže uspět za žádných okolností s návrhem směřujícím proti rozhodnutí vydanému soudem při výkonu soudní moci. Za těchto velice specifických okolností Nejvyšší správní soud naznal, že řízení vedené krajským soudem pod sp. zn. 30 A 104/2015 není vůči řízení vedenému pod krajským soudem pod sp. zn. 30 A 225/2015 předchozím soudním řízením ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. a shora citované judikatury. Proto ani účast soudců krajského soudu na vydání rozhodnutí, jímž bylo prvé řízení skončeno, nezakládá důvod jejich podjatosti v řízení, jež se právě u krajského soudu vede.

[10] Co se vztahu krajského soudu k účastníkům řízení týče, žalobce v námitce podjatosti tvrdil, že v usnesení Nejvyššího správního soudu, jež nyní žádá přezkoumat, žalovanou stranou byli soudci, vůči nimž tuto námitku vznesl. S argumentací žalobce, že tito soudci mají nyní „přezkoumávat usnesení, ve kterých jsou sami účastníky“ ovšem nelze souhlasit. Žalovaným v dané věci je totiž zjevně ten, kdo napadené rozhodnutí vydal, tj. Nejvyšší správní soud. Zmíněný senát krajského soudu pouze původně přijal usnesení o tom, že krajský soud nemá pravomoc přezkoumat rozhodnutí jiného soudu. Pro účely otevření přezkumu zákonnosti tohoto závěru pak Nejvyšší správní soud uložil žalobci

(tehdy stěžovateli) zaplatit soudní poplatek a poté, co žalobce tuto povinnost nesplnil, řízení zastavil. Není tedy pravdou, že dotčení soudci krajského soudu byli či jsou stranou žalovanou, potažmo že mají rozhodovat ve své vlastní věci. Napadené rozhodnutí ostatně za žalovaného zcela jasně označuje Nejvyšší správní soud.

[11] Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že námitkou podjatosti označení soudci krajského soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 30 A 225/2015.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu